

Suomen kielen ja kotoutumisen koulutus

OHJAUSUUNNITELMA

Sotkamon kansalaisopisto, joulukuu 2025

Ohjaussuunnitelma

Kotoutumiskoulutuksen ohjauksella tarkoitetaan opiskelijan vuorovaikutuksellista tukemista, jonka pyrkimyksenä on vahvistaa hänen toimijuuttansa ja aktiivista roolia kotoutumisessa. Se motivoi ja kannustaa opiskelijaa kohti tavoitteitaan ja päämääriään. Tavoitteena on vahvistaa ja tukea opiskelijaa niin, että hän osaa tehdä koulutusta, työllistymistä ja urasuunnittelua koskevia valintoja ja ratkaisuja sekä ymmärtää niiden vaikutuksen elämäänsä. Ohjauksella edistetään työelämään siirtymistä, jatkokoulutukseen hakeutumista ja opiskelijan ammatillista kasvua. Se tukee opiskelijan hyvinvointia, ennaltaehkäisee opintojen keskeyttämistä, kannustaa itsetuntemukseen ja itseohjautuvuuden kasvamiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjaus kehittää myös opiskelijan valmiuksia hakea tukea elämäntilanteeseen, opiskeluun ja oppimiseen mahdollisesti liittyvien haasteiden ratkaisemiseen.

Opiskelija saa ohjauksessa tukea opiskeluun ja jatkuvaan oppimiseen, jatkopolun suunnitteluun sekä tarvittaessa elämänhallintaan. Ohjauksessa otetaan huomioon opiskelijan tavoitteet ja elämäntilanne ja etsitään yhdessä sopivia ratkaisuvaihtoehtoja. Ohjauksen avulla opiskelija tunnistaa kotoutumisprosessinsa eri vaiheet ja osaa tarkastella omaa sen hetkistä tilannettaan. Ohjaus antaa opiskelijalle valmiuksia selkiyttää valintojaan ja suunnitella opiskelujensa sisältöjä voimavarojensa mukaisesti. Ohjaustilanteissa opiskelija ja kouluttaja käsittelevät koulutuksessa annettuja tietoja ja sisältöjä.

Koulutuksen tavoitteet

- opiskelija saavuttaa suomen kielessä toimivan peruskielitaidon (B1.1) voidakseen toimia jokapäiväisen elämän tilanteissa
- opiskelijan henkilökohtaisen työllistymiseen ja/tai koulutukseen liittyvän jatkosuunnitelman laadinta
- opiskelijan ura- ja elämänsuunnittelutaitojen edistäminen
- opiskelijan ammatillisen kasvun ja opiskelun tukeminen kotoutumiskoulutuksen eri vaiheissa
- kotoutumisen tukeminen
- vuorovaikutus- ja sosiaalisten taitojen edistäminen
- opiskeluun tai työelämään liittyvien vaikeuksien ennalta ehkäiseminen

Koulutuksen keskeiset sisällöt

- laaditaan koulutuksen järjestäjän opetus – ja ohjaussuunnitelmat, joissa otetaan huomioon kohderyhmä, paikallinen elinkeinorakenne, koulutustarjonta, paikalliset osaamisvahvuudet ja resurssit
- oppimisen ohjaus ja opiskelutaidot
- opiskelijoiden koulutus- ja työllistymispolkujen hahmottaminen sekä suunnittelu
- erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ohjaus
- ohjaus ja tuki eri ongelmatilanteissa
- työ- ja työssäoppimispaikan hakuun liittyvä ohjaus
- osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

- koulutuksen järjestäjän tarjoamat muut tukipalvelut
- lisäksi koulutuksen järjestäjällä ovat lakisääteiset suunnitelmat; tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Koulutuksen toimintatavat

- sisältöjen ja taitojen oppiminen tapahtuu ensisijaisesti suomen kielen avulla; kieli on koulutuksen keskeinen oppimisen väline
- korostetaan oppimisen yhteisöllisyyttä, vuorovaikutteisuutta, itseohjautuvuutta sekä verkostoissa toimimista
- oppimisympäristöjä ja -välineitä käytetään mahdollisimman monipuolisesti, ja perehdytetään tiedonhaun erilaisiin menetelmiin sekä ohjataan käyttämään tieto – ja viestintätekniikkaa
- työtavat tukevat itseohjautuvuutta, vastuun ottamista ja arviointiosaamisen vahvistamista
- opettaja aktivoi yhteistyöhön, toiminnallisuuteen ja oppimistavoitteiden saavuttamiseen
- opetuksen eriyttämisellä voidaan opiskelijoiden erilaiset tarpeet huomioida, mikä palvelee opinnoissa hitaammin tai nopeammin eteneviä opiskelijoita
- sähköiset oppimateriaalit, itsenäinen työskentely ja tarvittaessa etäopiskelu tuovat joustavuutta opiskeluun
- ohjauskeskusteluja tarjotaan jokaiselle opiskelijalle tarpeen mukaan, niissä keskitytään opintojen etenemiseen, opiskelumenetelmiin, jatko-opintosuunnitelmien tekemiseen sekä opiskelijan jaksamiseen ja hyvinvointiin
- jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen vastuunjako

- Sotkamon kansalaisopisto suunnittelee ja järjestää koulutukset, hankkii opettajan ja opetustilat, järjestää mahdolliset etäyhteydet
- Te-palvelut ilmoittaa koulutukseen osallistuvat opiskelijat Koulutusporttiin (ns. KEHA-koulutukset), josta opiskelijatiedot siirretään HelleWiin (kansalaisopistojen opintojärjestelmä)
- oppituntien suunnittelun ja toteutuksen päävastuu on opettajalla, mutta tunteja voivat pitää ja suunnitella myös muut opettajat tai muu henkilökunta
- pienryhmäohjausta toteutetaan eri teemojen mukaan jatko-opintosuunnitelmien selkiyttämiseksi

Yhteistyö

- tehdään monipuolista, jatkuvaa yhteistyötä eri tahojen välillä
- vierailevat asiantuntijat, tutustumiskäynnit yrityksissä, työpaikoilla
- tutustuminen ja osallistuminen kolmannen sektorin toimintaan
- työnantajien kanssa tehtävä yhteistyön tavoitteena on löytää opiskelijoille työssäoppimispaikkoja ja työpaikkoja, järjestetään ns. työelämäpäiviä tai teematunteja
- voidaan tarvittaessa toteuttaa perusopetuksen opintoja, alueellisesti ja valtakunnallisesti esim. aineopintoja tai kursseja Sotkamon lukiolla, avoimet korkeakoulukurssit kontakti- tai etäopetuksena
- vierailut toisen asteen oppilaitoksiin sekä korkeakouluihin ja muuta koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyö esim. opintopäiviä
- huomioidaan yrittäjyyden antamat mahdollisuudet
- opiskelijoita ohjataan TE-palvelujen käyttöön ja sisältöön. Toimintatapoja voivat olla TE-palveluiden toimijoiden vierailut oppitunnilla (myös etänä), tutustuminen sähköisiin palveluihin tai muu soveltuva tapa.
- Yhteistyötä tehdään nuorisoryhmien osalta erityisesti etsivän nuorisotyön kanssa.

Arviointi

- arviointiin osallistuvat kaikki opiskelijaa opettavat ja ohjaavat yhteistyössä
- oppimisen edistymistä ja osaamista arvioidaan koko koulutuksen ajan (formatiivinen arviointi) ja sen päättyessä (summatiivinen arviointi), jotka perustuvat koulutuksen järjestäjän arvoperustaan; arvot, normit ja käytänteet
- formatiivisessa arvioinnissa arvioidaan opiskelijan ja opettajan vuorovaikutusta, opintojen aikaisia palautteita, itsearviointia ja vertaispalautetta, jotka auttavat opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksia ja kehittämään työskentelyä tavoitteiden saavuttamiseksi
- summatiivisella arvioinnilla kuvataan oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen
- kieli- ja viestintäosaaminen arvioidaan kielitaitotason testillä (Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen eurooppalainen viitekehys, Euroopan neuvosta 2001; alin A1. ylin B1.2)
- yhteiskunta – ja työelämänosaaminen arvioidaan merkinnällä suoritettu / ei suoritettu
- työssäoppimisjakso arvioidaan merkinnällä suoritettu / ei suoritettu

Ohjaussuunnitelman päivitys

- ohjaussuunnitelmaa päivitetään mahdollisimman usein
- siihen tehdään korjauksia ja tarkistuksia jokaiselle kotoutumiskoulutukselle
- tarvittaessa suunnitelmaa päivitetään koulutuksen aikana